

اتحادیه اقتصادی اوراسیا می‌تواند پیشگام اقتصاد منطقه‌ای باشد معاون اول رئیس‌جمهور در نشست نخست‌وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا که در «چولپان آتا» جمهوری قرقیزستان برگزار شد، با بیان اینکه این اتحادیه می‌تواند پیشگام ایجاد یک اقتصاد منطقه‌ای باشد، گفت: تهران ضمن تأکید بر تقویت صلح و ثبات در منطقه و اعلام مواضع

یادداشت

پیاده‌روی اربعین، بازتعریف قدرت نرم و دیپلماسی در نظم جهانی است

امت واحده اربعین

دکتر رضا عابدی گناباد، استاد یار دانشگاه |
در چشم‌انداز پرچالش روایت بین الملل، پیاده‌روی اربعین به‌عنوان نیرویی سازنده و ارتباط‌ساز ظهور کرده است. این رویداد که میلیون‌ها انسان از ملیت‌ها و فرهنگ‌های مختلف را متحد می‌کند، دارای ابعاد سیاسی و دیپلماتیکی است که مرزهای مرسوم رادمی نورد. این نوشتار به تحلیل نقش مثبت وراهبردی پیاده‌روی اربعین در عرصه‌های دیپلماسی، امنیت منطقه‌ای، قدرت نرم و همکاری‌های فراملی می‌پردازد. حضور سالانه این جمعیت عظیم، فراتر از یک مناسک دینی، به پدیده‌ای اجتماعی- سیاسی با بازتاب‌های گسترده‌بین‌المللی تبدیل شده‌است که شایسته‌بررسی عمیق‌تر از منظر علوم سیاسی وروابط‌بین الملل است. سازماندهی خودجوش و مشارکت حداکثری مردمی، این رویداد را به نمونه‌ای بی‌بدیل در مدیریت جمعیت‌های کلان تبدیل کرده که درس‌های ارزشمندی برای حکمرانی جهانی ارائه می‌دهد.

■ دیپلماسی عمومی و قدرت نرم: تصویرسازی جهانی
تصاویر همبستگی، صلح وهمپهم‌نوازی در اربعین، روایتی قدرتمند در برابر کلیشه‌های منفی رسانه‌های غربی ارائه می‌دهد. این رویداد چهره‌ای انسانی، صلح‌طلبانه و عاطفی از اسلام‌را به‌جهانیان معرفی می‌کند. گستره این تصویرسازی زمانی آشکارتر می‌شود که حجم تولید محتوای کاربران با مضامین مثبت درباره تجربه اربعین در شبکه‌های اجتماعی جهانی را در نظر بگیریم. این محتواها اغلب فاقد جهت‌گیری رسانه‌های رسمی بوده و تأثیری نافذبر افکار عمومی جهانی دارد. در این میان، میزبانی موفقیت‌آمیز این رویداد عظیم، موقعیت‌بین‌المللی عراق را تقویت و این کشور را به‌کلون دیپلماسی مذهبی و فرهنگی منطقه تبدیل کرده‌است. این موقعیت، سرمایه سیاسی بی‌بدیلی برای دولت عراق در تعاملات منطقه‌ای و بین‌المللی فراهم آورده‌است. توانایی عراق در مدیریت این رویداد پیچیده، اعتبار ومشروعیت حکومت مرکزی‌راهم‌در داخل وهم‌در عرصه‌بین‌المللی افزایش داده و نشان‌دهنده ظرفیت‌های باز یابی این کشور پس از سال‌ها ناآرامی است.

■ کاستن از تنش‌های ژئوپلیتیک و تقریب مذاهب
فضای معنوی اربعین، بستر مناسبی برای تماس‌های غیررسمی و غیرعلنی میان نمایندگان یا چهره‌های تأثیرگذار کشورهای دارای اختلافات دیرینه یا تنش‌های جاری فراهم می‌کند. این تعاملات در محیطی بی‌طرفانه و مذهبی، می‌تواند یخ اختلاف‌ها را ذوب کرده و زمینه‌ساز گشایش‌های دیپلماتیک و کاهش تنش‌ها باشد. مشارکت فرامذهبی در موکب‌ها، تجسم عینی «امت واحده» اسلامی است که در عمل و فراتر از شعار محقق می‌شود. علاوه بر این، مدیریت موفق امنیتی این رویداد عظیم، نیازمند و منجر به همکاری نزدیک‌تر وفشرده‌تر نهادهای امنیتی و اطلاعاتی کشورهای مبدأ اژئران (مانند ایران، پاکستان، آذربایجان، لبنان) با دولت و نیروهای امنیتی عراق می‌شود. این همکاری‌ها که شامل تبادل اطلاعات، هماهنگی مرزی، آموزش مشترک و گشت‌زنی‌های هماهنگ است، نمونه‌ای عملی و ارزشمند از همکاری برای امنیت مشترک را ارائه داده و ظرفیت‌های امنیتی منطقه‌ای را تقویت می‌کند. این مدل همکاری می‌تواند به‌الگوی برای مدیریت سایر چالش‌های امنیتی مشترک منطقه تبدیل شود.

■ شکل دهی به امت جهانی و سرمایه اجتماعی
مشارکت گسترده سازمان‌یافته شیعیان از سراسر جهان، احساس تعلق عمیق به جامعه‌ای فراملی با آرمان‌ها، ارزش‌ها و هویت مشترک را تقویت می‌کند. این همبستگی منحصربه‌فرد، سرمایه اجتماعی عظیمی ایجاد می‌کند که ظرفیت کنش جمعی منسجم و هدفمند جوامع شیعی را در صحنه بین‌الملل به‌طور چشمگیری افزایش می‌دهد. این شبکه عظیم انسانی، قابلیت بسیج سریع و هدفمند برای اهداف مشروع بشردوستانه یا سیاسی را داراست. نمایش قدرت سازماندهی، انسجام، نظم و جمعیت عظیم زائران، نفوذ و جایگاه سیاسی جوامع شیعی را در معادلات داخلی کشورهای خود و همچنین در سطح منطقه و حتی بین‌الملل ارتقا می‌بخشد. این حضور پرشمار و منظم، یک واقعیت ژئوپلیتیک غیرقابل انکارا به‌تصور می‌کشد. توانایی بسیج چنین جمعیتی، نشان‌دهنده عمق نفوذ و سازمان‌یافتگی اجتماعی است که نمی‌تواند در محاسبات سیاسی نادیده گرفته‌شود.

■ حکمرانی فراملی موفق و نوآوری سازمانی
سازماندهی لجستیکی، بهداشتی، ترافیکی و خدماتی برای جمعیتی چند میلیونی و چندملیتی در کشور با چالش‌های زیرساختی مانند عراق، دستاوردی حیرت‌انگیز و مدلی بی‌نظیر از مدیریت فراملی و حکمرانی مشارکتی ارائه می‌دهد. نقش آفرینی گسترده نهادهای مردمی (موکب‌ها) و سازمان‌های داوطلب در کنار نهادهای رسمی، نمونه‌ای درخشان از همکاری دولت-ملت و حکمرانی چندسطحی است که می‌تواند برای مدیریت بحران‌های انسانی یا رویدادهای جهانی الهام‌بخش باشد. این مدل، کارایی روبه‌دهای غیرمتمرکز و شبکه‌ای در مدیریت پدیده‌های عظیم انسانی را اثبات می‌کند.

ارائه خدمات رایگان و بی‌چشمداشت موکب‌ها به تمام زائران بدون کوچک‌ترین تبعیض ملیتی، نژادی یا مذهبی، نمونه‌ای عملی، فراگیر و به‌غایت تأثیرگذار از دیپلماسی بشردوستانه است. این نمایش عینی نوع دوستی، برادری و اخلاق جهانی، وجهه کشور میزبان (عراق) و جوامع زائر را به‌طور چشمگیری در نزد افکار عمومی جهان ارتقا می‌دهد و یک گفتمان رقیب در برابر فردگرایی افراطی حاکم بر نظام بین‌الملل ارائه می‌کند. اربعین، تجسم عینی «جامعه اخلاقی جهانی» است که در آن، خدمت به انسانیت اصل حاکم است.

همیشگی خودمبنی بر احترام به تمامیت سرزمینی کشورها، معتقد است مداخلات بیرونی در منطقه کمکی به امنیت پایدار نخواهد کرد. عارف در ادامه با محکوم کردن جنایات رژیم غاصب صهیونیستی افزود: این جنایات بار دیگر مسئولیت مشترک و جمعی دولت‌ها برای توقف نقض فاحش حقوق بشردوستانه بین‌المللی در غزه را یادآوری می‌کند.

پیام سید عباس عراقچی پس از حضور در مراسم اربعین

وزیر امور خارجه کشورمان پس از حضور در راهپیمایی اربعین در پیامی در صفحه شخصی خود نوشت: نبرد امام حسین (ع) درس‌های جاودانه‌ای را در خود دارد که هر مسلمانی به‌ویژه در زمان مواجهه با دشمنانی که قدرت و پایداری شما را زیر سؤال می‌برند، باید به آن گوش جان بسپارد.

علی لاریجانی در سفر به لبنان ضمن تأکید بر احترام به حاکمیت ملی این کشور ،از حزب الله در برابر هجمه‌ها دفاع کرد

پیام روشن ایران به حزب‌الله و لبنان

داشت: پیامی که در شرایط فشارهای خارجی برای خلع سلاح مقاومت معنای ویژه‌ای پیدای می‌کند. این کارشناس مسائل غرب آسیا معتقد است: این تحرک دیپلماتیک همچنین پیام روشن و بازدارنده‌ای به رژیم صهیونیستی و حامیان آن ارسال کرد؛ معادله با‌زدارندگی لبنان تغییر نخواهد کرد و محور مقاومت از حمایت تهران برخوردار است. حفظ سلاح مقاومت نه تنها برای حزب‌الله، بلکه برای موازنه امنیتی کل لبنان ضروری است. به این ترتیب، سفر لاریجانی را می‌توان گامی موفقیت‌آمیز در تقویت عمق راهبردی ایران و حفظ توان دفاعی محور مقاومت دانست. سفر لاریجانی، پشتوانه سیاسی و امنیتی این موضع را تقویت کرد و نشان داد ایران مصمم به حفظ توان بازدارندگی حزب‌الله است. این کارشناس مسائل غرب آسیا در پاسخ به این پرسش

داشت: پیامی که در شرایط فشارهای خارجی برای خلع سلاح مقاومت معنای ویژه‌ای پیدای می‌کند.

این کارشناس مسائل غرب آسیا معتقد است: این تحرک دیپلماتیک همچنین پیام روشن و بازدارنده‌ای به رژیم صهیونیستی و حامیان آن ارسال کرد؛ معادله با‌زدارندگی لبنان تغییر نخواهد کرد و محور مقاومت از حمایت تهران برخوردار است. حفظ سلاح مقاومت نه تنها برای حزب‌الله، بلکه برای موازنه امنیتی کل لبنان ضروری است. به این ترتیب، سفر لاریجانی را می‌توان گامی موفقیت‌آمیز در تقویت عمق راهبردی ایران و حفظ توان دفاعی محور مقاومت دانست. سفر لاریجانی، پشتوانه سیاسی و امنیتی این موضع را تقویت کرد و نشان داد ایران مصمم به حفظ توان بازدارندگی حزب‌الله است. این کارشناس مسائل غرب آسیا در پاسخ به این پرسش

فراخبر

مبادا حضور در مصدر امر سیاست، عادت به مطالعه نهج‌البلاغه را در شما کم‌رنگ کرده باشد

مستقیم برای آقای رئیس‌جمهور

توشه‌ای برای آخرت خود باقی نگذاشته‌ای، دنیای خود را تابه کردن آخرت آبادان می‌کنی و برای پیوستن با خویشاوندات از دین خدا بریده‌ای.

اگر آنچه به من گزارش رسیده، درست باشد، شتر خانه‌ات و بند کنش تو، از تو با ارزش‌تر است و کسی که همانند تو باشد، نه لیاقت پاسداری از مرزهای کشور را دارد و نه می‌تواند کاری را به انجام رساند، ای ارزش او بالا رود، غریش‌کرد در امانت باشد یا از خیانتی دور ماند. پس چون این نامه به دست تو رسد، نزد من بیا...». آقای رئیس‌جمهور! شایعاتی ظاهر آهستند، در فضای مجازی دست به‌دست می‌شود که نشان می‌دهد مدیران ارشد وزارتخانه جهاد کشاورزی (وزارتخانه‌ای که از قضا با پارهای از زحمتکشان جامعه سروکار دارد) رقم‌هایی میلیونی با عنوان مدیریت دفاع مقدس ۱۲ روزه، دریافت کرده‌اند؛ آن هم درست چند روز پس از آنکه «غلامرضا نوری قزلبچه» وزیر جهاد کشاورزی موضوع پرداخت پاداش

مردم ایران را می‌دهد. اما درباره گزارش‌گویی و یاوه‌گویی جدید قصاب تحت تعقیب غزه در پیام چهار دقیقه‌ای مذکور اشاره به نکاتی چند خالی از فایده نیست. نخست اینکه باید عنوان کرد سوءاستفاده دشمنان ایران اسلامی از چالش‌های درونی کشور و بهره‌برداری از آن در راستای اهداف پلیدشان چیز تازه‌ای نبوده و بر کسی هم پوشیده نیست، با این حال، طنز تلخ ماجرا جایی است که سردمداران کودک‌کش صهیونیست تلاش می‌کنند در هنگامه برخی تحولات، خود را به عنوان منجی و در کنار مردم ایران جا بزنند. جالب آنکه هم‌زمان با پیام نتانیاهو، نفتالی بنت، نخست‌وزیر پیشین رژیم نیز ویدئویی درباره بحران آب در ایران منتشر کرد؛ همچنین وزیر انرژی و وزیر علوم رژیم صهیونیستی نیز پیام‌هایی به زبان فارسی با همین مضمون صادر کردند. این دیسکوری و اشک تمساح ریختن جانبدار برای ایرانیان در شرایطی است که به گفته سخنگوی یونسف، ۹۶ درصد از خانواده‌ها در نوار غزه با بحران شدید امنیت آبی مواجه هستند و بیش از ۵ هزار کودک غزه طی دو هفته دچار سوءتغذیه شده‌اند. بر این اساس شاید بهترین و کوتاه‌ترین پاسخ به گستاخی صهیونیست‌ها از ماجرای آب کشورمان این توییت رئیس‌جمهور باشد که در پاسخ به نتانیاهو نوشت: «رژیمی که مردم غزه را از آب و غذا محروم کرده، چگونه می‌خواهد برای مردم ایران آب فراهم کند؟ چه سربایی» نکته دیگر اینکه نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در حالی با وعده‌ای تبلیغاتی مدعی حل بحران آب در ایران شده که به گزارش روزنامه صهیونیستی «یدیعوت آحارونوت» رژیم اسرائیل خود اکنون درگیر شدیدترین خشکسالی قرن است. در این راستا فدراسیون کشاورزان رژیم هم کاهش ده‌ها درصدی تولید برخی محصولات کشاورزی در سرزمین‌های اشغالی به‌دلیل بی‌آبی و عدم پرداخت غرامت را پیش‌بینی کرده‌است. آمارهای منتشر شده نیز حاکی از این است هزینه آب در سرزمین‌های اشغالی بسیار بالاست. گفته شده هر خانوار صهیونیست برای مصرف ماهانه ۳۰ مترمکعب آب، حدود ۵۰ دلار پرداخت می‌کند، در حالی که هزینه مشابه برای یک خانوار ایرانی تنها نیم دلار است؛ یعنی ۱۸۰ برابر کمتر. پس صهیونیست‌ها بهتر است نخست بحران آب خود را حل کنند، بعد برای ایران نسخه بپیچند.

البته اینکه مقامات اسرائیل همواره تأکید دارند بر خلاف همسایگان توانسته‌اند بر کمبود آب غلبه کرده به لطف دانش و نوآوری، بیابان را به کشتزار تبدیل کنند هم از آن جوک‌های خنده‌دار بوده و همین ادعا هم مانند بنیان رژیم اشغال‌گر بر

عراقچی نوشت: ما اماکن مقدس عراق را «عتبات عالیات» می‌نامیم؛ نه فقط به این دلیل که آن‌ها دروازه‌هایی به جهان آخرت هستند، بلکه از آن جهت که به ما نشان می‌دهند چگونه همدلی و همصدایی دلگرم‌کننده‌ای که مرزهای ملیت، قومیت، جنسیت، فرقه و مذهب را درمی‌نوردد، در این جهان کاملاً ممکن است.

WWW.QUDSONLINE.IR

شبه ۲۵ مرداد ۱۴۰۴ || ۲۲ صفر ۱۴۴۷ || ۱۶ آگوست ۲۰۲۵ || سال سی و هشتم || شماره ۱۰۷۱۸

■ **لبنانی‌ها بدانند سلاح حزب‌الله، ضامن ثبات لبنان است**
اما دیگر کارشناس مسائل غرب آسیا در گفت‌وگو با قدس به بررسی ناکامی رژیم صهیونیستی در مواجهه مستقیم با حزب‌الله پرداخت و اینکه اکنون به دنبال اختلافات داخلی در لبنان است.

علیرضا کمیلی معتقد است: رژیم صهیونیستی روی تنش‌های قومیتی و طایفه‌ای سرمایه‌گذاری می‌کند تا بدون پرداخت هزینه، به هدف خود برسد؛ جنگ داخلی در لبنان، بازی برد-برد برای دشمن صهیونیستی است و هزینه آن از طرف‌های درگیر می‌پردازند. وی با اشاره به نقش حیاتی حزب‌الله در حفظ ثبات لبنان گفت: سلاح حزب‌الله کنار گذاشته نخواهد شد. تنها این ابزاری است که می‌تواند لبنان را در برابر تجاوزات اسرائیل حفظ کند. کنار گذاشتن این اسلحه، خودکشی سیاسی و امنیتی برای لبنان است.

او درباره سفر علی لاریجانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی به بیروت خاطرنشان کرد: استقبال گرم مقامات لبنانی و اظهارات منطقی لاریجانی درباره نقش حزب‌الله در ثبات سیاسی نشان داد ایران با احترام به حاکمیت ملی لبنان، همچنان پشتوانه محور مقاومت است. این سفر پیام روشنی به دشمنان لبنان و محور مقاومت ارسال کرد.

این کارشناس مسائل غرب آسیا در پاسخ به این پرسش که آیا سخنرانی روز گذشته شیخ نعیم قاسم ارتباطی با سفر لاریجانی داشت، گفت: ربط مستقیمی وجود ندارد. موضع حزب‌الله از ابتدا ثابت و محکم بوده و تغییری نکرده است. لبنانی‌ها باید بدانند تنها عامل حفظ لبنان، سلاح حزب‌الله است.

کمیلی همچنین درباره گفت‌وگوی لاریجانی با شبکه المیادین در حاشیه سفر به بیروت، افزود: ایران آماده تعامل با دولت سوریه در حوزه‌های مختلف است. جمهوری اسلامی همیشه اعلام کرده از هر کشوری که علیه رژیم صهیونیستی اقدام کند، حمایت می‌کند. این موضع شامل همه گروه‌هایی می‌شود که خواستار مقابله با تجاوزات اسرائیل هستند.

فراخبر

مبادا حضور در مصدر امر سیاست، عادت به مطالعه نهج‌البلاغه را در شما کم‌رنگ کرده باشد

مستقیم برای آقای رئیس‌جمهور

به خودش و به دیگر مدیران این وزارتخانه را رد کرد. در همین حال سیدسجاد حسینی، مشاور وزیر و رئیس مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارتخانه جهاد کشاورزی، اسناد منتشر شده را دستکاری فتوشاپی خوانده و ضمن پذیرش اصل پرداخت ارقام به مدیران، گفته که این رقم‌ها ۴ میلیون تومانیه که دست‌کم به ۲۳ مدیر وزارتخانه پرداخت شده، نه پاداش جنگ ۱۲ روزه که «پاداش ماده ۴۰ مدیران» بوده است.

آقای رئیس‌جمهور! لطفاً به نهادهای ذی صلاح بفرمایید راست و دروغ این شایعات ظاهر آهستند را معلوم کنند؛ اگر دروغ بود با بانیان بدنامی مدیران مملکت برخورد کنید؛ اما اگر درست بود، وزیر و مدیران خاطی را اول به‌خاطر برداشت ناپیح از بیت‌المال، سپس به خاطر دروغ‌گویی به مردم، از خود برانید؛ چنان‌که مدیر خاطی را به‌خاطر سفر گرانتیمت‌نوروزی عزل کردید.

فراخبر

سراب نتانیاهو برای آبادانی ایران

دروغی بزرگ استوار است. صهیونیست‌ها شاید به باور خود توانسته‌اند بیابان را به سرسبزی تبدیل کنند اما این نه به برکت توانایی آن‌ها بلکه به سبب غارت منابع آبی کشورهای همسایه از جمله سوریه، لبنان و اردن محقق شده‌است. این موضوعی است که در واکنش رئیس مجلس به اتفاقات اخیر قابل مشاهده است. قالیلیاف پنجشنبه با اشاره به اظهارات نتانیاهو، رژیم صهیونیستی را آبدزد شماره یک جهان خواند و تأکید کرد: نازی‌های قرن ۲۱ شریان اصلی آب شمال تهران در میدان تجریش را در روز روشن با موشک زدند تا تهران را به بی‌آبی بکشانند و در غزه هم تشنگی را به‌سلاحی برای کشتار فلسطینیان تبدیل کرده‌اند. حالا سران همین رژیم آپا را تپاد با یک لیوان آب فاضلاب تصفیه‌شده به‌دنبال فریب مردم ایران هستند.

■ **رؤیای نامنی و فروپاشی ایران**
از پیام اخیر نتانیاهو یک نکته دیگر هم می‌توان دریافت و آن رؤیابافی برای فروپاشی جمهوری اسلامی و تلاش برای ایجاد ناامنی و اغتشاش در کشور با ایجاد تشویش در افکار عمومی است. در سطح داخلی ایران، تضعیف اعتماد عمومی و سوق دادن نارضایتی منفعل به اعتراض فعال، مهم‌ترین هدف است. زمان‌بندی انتشار این پیام نیز تصادفی نیست. هم‌زمانی آن با افزایش گمانه‌زنی‌ها درباره تشدید تنش‌های امنیتی در منطقه، می‌تواند به‌عنوان یک مکمل روانی پیش از هرگونه اقدام میدانی یا خرابکارانه عمل کند. این هماهنگی زمانی، احتمالاً باهدف ایجاد یک اثر ترکیبی طراحی شده است؛ ترکیبی از فشار روانی، فشار رسانه‌ای و فشار امنیتی. با این حال درباره اتفاقات اخیر نباید از پاس گل برخی سیاست‌بون به دشمن که سبب به‌راه افتادن این هججه‌ها علیه کشورمان شد غافل بود. شکی نیست که بحران کم‌آبی محصول خشکسالی‌های طولانی مدت و مدیریت نادرست در دولت‌های مختلف است و حل آن هم تلاش همگانی در زمان طولانی و هماهنگی بالا را می‌طلبد. اما اینکه شخص نخست اجرایی کشور این مسئله را در رسانه‌ها جار بزند نه تنها مشکلی از کشور حل نخواهد شد بلکه زمینه بهره‌برداری منفی دشمن را فراهم خواهد کرد؛ همان‌گونه که در اتفاقات اخیر، اظهارات گذشته رئیس‌جمهور مورد استناد نتانیاهو قرار گرفت. مردم ما بارها نشان داده‌اند متوجه عملیات‌های روانی نتانیاهو هستند، برای همین واکنش کاربران فضای مجازی به ادعاهای اخیر این جنایتکار تند و همره را به تمسخر بود اما سیاستون هم باید متوجه مسئولیت سنگینشان در این مقوله باشند.